

Megjelenik minden
vasárnap.

Szerkesztői iroda
és
kiadó-hivatal

Granátos utca 1. sz.
III. emelet, 12-dik ajtó.

A lap szellemi részét illető
közlemények a szerkesztő-
séghez intézendők.

POSTA-KÖZLÖNY

ELSŐ MAGYAR POSTAI SZAKLAP,

a magyar-, horvát- és szlavonországi postamesterek egyesületének és a magyar postahivatalbeliek
segély- és gyámegyletének organuma.

Előfizetési ár:

Egész évre 7 frt —
Fél évre 3 „ 30
Negyed évre 1 „ 80

Egy szám 15 kr.

Kéziratok nem küldet-
nek vissza.

A megbízások, megrendelések
Tiller Mór és testvére címre alatt
küldendők.

Szabolcsmegye, 1877. febr. hóban.

(K—ss.) Szabolcsmegye közigazgatási bizottságának folyó évi február havi rendes ülésében felolvasott az 1876. évi VI. t. cz. 64. §. értelmében szerkesztett féléves jelentésének a postaügyre vonatkozó részét, van szerencsém alább ismertetni:

Kiterjeszkedni kívánunk még a következő hiányok orvoslása iránt is ugyanis: elismerjük, hogy közigazgatásunk és közgazdaságunk jólétének fejlesztésére a postaintézet kitünő tényezőként szolgál, ugyanazért nem mulaszthatjuk el a tapasztalt hiányokra vonatkozólag jelentésünket megtenni.

Az 1867. évi kiegyezés folytán a magyarországi posták és távirdek kormányzatát a m. kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministerium vezeti, a postaigazgatás kétrészesről egységes alapon való fejlesztése csupán a postadijakra, a küldemények kezelésére, a csere és külföldi forgalomra tartott fenn.

Mind a mellett elfogadtatott az 1837. évi november hó 5-én kelt osztrák postaszabvány alapján, Magyarország és társországaira az 1850. évi december 20-án kelt „Patenssel“ kibocsátott ideiglenes postaszabvány; továbbá az 1838. évi (osztrák) levélpósta rendtartás, kocsipostai-rendtartás, különposta-rendtartás, az 1852. évi „postatisztviselők és szolgák szolgálati rendszabálya“ az 1860. évi fegyelmi eljárás szabályzatával stb. kibocsátott hivatali utasítások.

Tekintve, hogy a magyar állam sem alkotmányos uton hozott postatörvénnyel, sem pedig a postaügy rendtartását egyesítő hivatalos kiadásu magyar nyelven megjelent utasítás szabályzattal illetve törvénnyel nem bír, tekintve, hogy az 1867. év előtti postai és távirdei rendeletek mind német nyelven adtak ki, s az 1837. évtől 1867. évig tehát 30 év alatt szétszórva megjelent, s még mostan is hivatkozás tárgyát képező rendeletek csak igen kevés helyen találhatók fel, ennél fogva bátorkodunk a nagyméltóságu kormányt tisztelettel felkérni aziránt, miszerint:

Alkotmányos uton a mai viszonyoknak megfelelő és a mai alkotmányos élet keretébe beillő posta törvény alkotásával, addig pedig míg ez létesíthetnék: A levélpósta és kocsipostai-rendtartás az utalvány és utánvétel stb. szabályozás kiadásával, — a szétszórva megjelent és érvényben levő postai rendeleteket egyesíteni és hivatalos kiadásban minden hivatalnak leendő megküldésével, — a levelező közönség számára

pedig az általános postakezelést ismertető és a tudnivalókat tartalmazó kézi-könyvnek kiadásával, a mélyen érzett hiányokon mielőbb segíteni kegyeskedjék.”

Heves, 1877. márczius 7.

Tisztelt szerkesztő úr! Mende Bódog urnak lapunk mult számában közlött s ön-
höz intézett levele nem kielégítő.

Nem pedig azért, mert nem áll, mintha Mende úr csupán egyeseket bélyegezett volna meg, mert ő a „Nép-Zászlójá“-ban közlött sértő cikkének kezdetén, egész általánosságban a „postahivatalokra“ szórja válogatott gorombaságait, csak is utóbb használja „egyes postamesterek“ — kitételét.

De ha ezen utólagos kitételét vonatkozóan vesszük is az egészre — és elfogadjuk utóbbi helyreigazítását, melyszerint ő az általa egyénileg magas erkölcsi állásúnak elismert postahivatali testületet sérteni nem kívánta, csupán egyeseket bélyegzett meg — s ha tekintjük az emberi gyarlóságot, melynél fogva ő egy eset miatti felháborodásában, mindenestre önkívüli állapotban írhatta fékezetlen kifakadásait, s ha tekintetbe vesszük, hogy mostani felszólalásában engesztel és mentegetődik: — nézetem szerint — nem marad más hátra, mint azt kívánni és követelni: nevezze meg egyes megbélyegzettjeit, részletezze azoknak bűneit és nyújtsa be ellenök panaszát; az illető helyen bizonyosan elégtételt fog nyerni, ha panaszja alapos leendő.

Míg ezt nem teszi, addig a sértés és rágalmozás vádja le nem vehető róla, mert a ki egy testület egyes tagjait, megnevezés nélkül: tolvajnak, sikkasztónak nevezi, az megsérti az egész testületet, megsérti annak minden tagját a legelsőtől a legutolsóig; ily sérelem ellen, csak kiki saját lelkiismeretében találhat megnyugvást, de a nyilvánosság előtt conpromittálva van az egész kar.

Avagy, ha valaki egy társaságban elkiáltja magát: „önök között uraim egy gazember van!“ nincse-e megsértve az egész társaság? — s minek kell okvetlen következní, mint a gazember megnevezésének s a vád alaptalansága esetén a rágalmozó bűnhődésének?

Én kívánom továbbá, hogy Mende ur, azon lapban, melyben e sérelmet testületünkön elkövette, azon lapban vonja azt vissza, abban tegye közzé azok neveit, kiket megbélyegezni jogosulva érezte magát, ebeli jogosultságát kellően indokolván.

Végül nem mulaszthatom el kifejezni mély megdöbbenésemet a felett, hogy —

kivéve Löwenbach Miklós barátomat — a „Posta-Közlöny“ mult számában több felszólalással nem találkoztam, a közönyösség, mely ezen nagymérvű erkölcsi megtámadatással szemben, úgy egyes kartársaim, mint a postaegyleti választmány és országos főpostaigazgatóság részéről mutatkozik, valóban sajnálatra méltó!

Szíveskedjék tisztelt szerkesztő úr jelen soraimat becses lapja legközelebbi számában közlőtenni.

Óhajtanám, ha e tárgyban ön is nyilatkoznék, mint testületünk szellemi képviselője.*)

Mikola Károly.

Budapest, 1877. márczius 9.

A „Die Post“ a posta bevételek gyarapításáról a következőket írja: A törvényhozó testület a postai kiadásokból tett levonásai által követelt takarékosági rendszere azon megjegyzésre ad alkalmat, hogy a kiadások leszállítása, az előléptetések beszüntetése, és más hasonló rendszabályok hátráltató befolyást gyakorolnak a postajövedék gyarapodására és a postaintézmény felvirágozására. Egy észszerű igazgatásnak figyelmét ki kellene arra terjesztení, hogy a postai bevételeket nagyobbítsa és mennél több jövedelmi forrást nyisson. E célból némely felvilágosítást szolgáljon útmutatásul a követendő eljárásra nézve.

Miként ismeretes, a személy, csomag és értékküldemények szállítására berendezett kocsiposta sem nálunk sem külföldön nem hajt hasznót sőt a levélpósta által elért fölösleg jelentékeny részét emészti föl. A statisztikai hivatal kimutatja, hogy az osztrák postaintézet évről évre átlag 30,000,000 kocsipostaküldeményt 3000 millio forint értékig közvetít. Magától értetődik, hogy ezen anyag földolgozása megfelelő számú tisztviselők és szolgák nélkül nem eszközölhető. Minden kocsipostaküldemény több munkát, több kiadást ad az intézetnek, mint 20—30 levél. Minthogy ez a tisztviselői személyzet kibebbítése által végre nem hajtható, s a folyton növekedő kocsiposta forgalom kiadásai hasonlóan nagyobbodnak, okvetlenül szükséges oly rendszabályokat alkotni, melyek a mondott akadályok legyőzésére lennének irányozva, és helyreállítanók az egyensúlyt a bevételek és kiadások között. Az említett 30 millió kocsiposta küldemény között több mint 22 millió pénz-küldemény található, mely évről évre 5 perccnttel növekedik, és 8 millió utánvételes! és utánvétel nélküli szállítmány. Majdnem minden küldemény mellett találhatunk leveleket, ezeknek melléklése megvan engedve, minek folytán alaposan fölvehető, hogy évenként 30 millió levél ingyen szállíttatik, mi együttvéve 1.500,000 frtot von el a postajövedékből.

A postaigazgatástól tehát rossz néven nem lehetne venni, ha ama rendeletet közrebocsátaná, mely a pénzes levelek és csomagokhoz mellékelte írásbeli közleményeket jövőre betiltaná. Azt lehetne ugyan ez ellen fölhozni, hogy ezen rendszabály betartása fölötti felügyelet a lehetőség határait túllépné. Ámde ettől vissza nem riadhatunk, mert akkor számos rendszabályt be kellene szüntetni, ha csakugyan tekintettel volnánk arra, hogy például a portomentes küldeményekhez magán írásbeli

*) A további intézkedések megtételére részünkről is az igazgató választmányt tartjuk leginkább hivatva (Szerk.)

közleményt nem szabad csatolni, ezen rendszabályon túl teheti magát az ember, dacára az erős tilalomnak. Hatásosabb eszköz mutatkozik a posta jövedék emelése céljából, ha az 500 frt ig terjedő készpénz-küldemények szállítása végkép kizáratná a postai üzletből, s ehelyett a pénzügyi vállalkozások használatára utasítatná a közönség. Ez esetben állítva csak hamar észlelhetővé válnék a levélposta jövedék dús emelkedése.

*

Hasonlóképp kommentár nélkül közöljük azon czélszerű berendezést, mely a hamburgi postahivatal levéltovábbító osztályának munkakezelését tetemesen könnyíti. A hamburgi 1-ső, vagyis fő-postahivatal előcsarnokában három egymásmellé alkalmazott levélgyűjtő szekrényt találunk, külön fölirattal:

I. Németország és az osztrák-magyar birodalomba szülő levelek szekrénye.

II. Külföldi levelek szekrénye.

III. Nyomtatványok és minta küldemények szekrénye.

Ugyan így találjuk a külön országok és világ-részekbe szülő levelek szekrényeit a new-yorki fő-postahivatalban alkalmazva.

Ezen berendezést méltatnunk kell; a közönség által szabályosan igénybe lesz véve, és tetemesen könnyíti a levélexpeditiót, mert a szekrényekbe dobott küldeményeket nem kell külön osztályozni, a nyomtatványokat és árumustrákat nem kell a levelektől elkülöníteni, általa a kezelés könnyen és gyorsan eszközölhetővé válik. Habár a mondott amerikai postahivatalban keveset törődnek azzal, ha valaki például az Ausztriába szülő levelét a chinai szekrénybe dobja, vagy viszont chinai levelét az osztrák levélgyűjtő szekrénybe helyezi, s így a közönség tévedése akadályokat támaszthat a levél-szállítás pontos eszközésében, az említett hamburgi levélgyűjtő szekrények czélszerűségét előtűnk még sem változtatja meg, mert dacára hogy a közönség el is tévesztheti a mondott szekrényeket, az még sem fordul oly gyakran elő, s nem is hátráltatja a levélosztályozás könnyűségét és gyorsaságát oly nagy mérvben.

*

Hazai postamesteri egyesületünk decentralizációját a „Die Post“ legutóbbi száma szintén kárhoztatja, amennyiben Debert Györgynek a „Buda-pesti Post-Zeitung“-ban legutóbb megjelent cik-
kére reflektál és meglehetősen érvekkel megdönti Debertnek véltlen szóhalmazát.

Debert tudvalevőleg a decentralizációt sürgeti,

s fölhozza indokul ama nehézségeket, melyek az egyesület tagjainak megjelenését gátolják a buda-pesti közgyűléseken. A „Die Post“ persze belátja ezeket, hanem szétforgácsolva látná az ily áldozatok elkerülésével hazai postamesteri egyesületünket, mert ugymond, csak a központban lehetséges ez egyesületet hathatós tevékenységbe hozni, hogy az imponáljon, és tevékenységével sikert arasson. A „Die Post“ egyszóval nevelésnek találja a decentralizációt, s azt hangsúlyozza, vajha túl a Lajthán végre valahára szintén központosítottának a postamesteri egyesületek, hogy azok összműködése által céljaikhoz közelebb jussanak.

Nem árt eme sorokat szintén tudomásul vennünk. Szolgáljanak egyszersmind ujjmutatásul arra nézve, hogy egyesületünk szétmálása által oda jutunk, hol egyesületünk megalakulása előtt voltunk. Jobb volna oda irányítani figyelmünket, hogy miképp lehet központosított egyesületünknek különbözö céljait elérni. Ne az egyesület alakjával hibélődjünk, mert jól van az központosítva, csak iparkodjunk hivatását érvényesíteni.

A nők alkalmazása a postaszolgálatban.

A nő emancipáció napról napra jobban foglalkoztatja a nyugat-európai államokat. Az államok és a társadalom ugyanazon jogokat és kedvezményeket akarják a nők részére biztosítani, mint a minőkkel a férfiak bírnak. A közhivatalok között a postaszolgálatot tartják legalkalmasabbnak a nők számára.

Az egyes külföldi postaigazgatások különbözö álláspontot foglalnak el a nők alkalmazására nézve; mielőtt erről értekeznénk, három főkérdéssel találkozunk, melynek megvilágosítása elkerülhetlen:

I. Birnak-e a nők ama szellemi és testi képességgel, melyet a postaszolgálat számos teendői megkívánnak?

II. Erkölcsei és társadalmi állása összeegyeztethető-e állásukkal a postaszolgálatban?

III. Fenforog-e a postaintézetnél a nők alkalmazásának szükségessége vagy pedig rendkívül czélszerűnek mutatkozik-e alkalmaztatásuk?

Alig létezik oly tekintély a tudományos téren, mely a női nem szellemi vagy anyagi képességét a közhivataloskodás tekintetében kétségbe bírná vonni. A női jogok tehetségűs előharczoja, Stuart Mill, híres angol bölcse: „The subjection of women“ című munkájában bizonyítja már be ezt. Stuart Mill a női nem politikai egyenjogosításának indokolásában ama történeti tényekre utal, hogy nők, mint a kasztíliai Izabella, Erzsébet Angolország-

ban, Mária Terézia és az oroszországi Katalin kormányzói magas hivatásuknak rendkívüli tett erő és bölcsességgel eleget tehettek. Mialatt a történet a társadalom felsőbb köreiből hozza példázó magyarázatait a nők tetteire és szellemi fensőségükről, addig a mindennapi tapasztalás a nép legalsó rétegeiből meríti azon meggyőződést, hogy a nők mindenben igen hamar feltudják magukat találni, másokkal jól el tudnak bánni, érzékük a finomságot és izlést jobban eltalálja, szóval hasonló, de sőt magasabb tehetségük jeleit tanúsítják gyakran, mint a férfiak, holott ezek tán több logikájuk következtében a nők fölött szellemi előrangot tulajdonítanak önmaguknak.

Ezen jellemzésnél nem szabad tekinteten kívül hagynunk, hogy a női tehetség sem születik — homo non nascitur — hanem lesz — sed fit — s így azt a nevelés által kell fejleszteni. A lányok majdnem minden országban kevésbé képezetnek ki valamely önálló iparágra, nevelésük inkább a asszony és az anyai hivatásra szorult.

Közelebbről itt nem vizsgálhatjuk, hogy a női nem nevelése helyes irányt választott-e magának a mondott értelemben; álláspontunknál fogva a mellett tartunk leginkább, hogy és mennyire elegendő a női nem mai szellemi képzettsége a postaszolgálatban támasztott követelményekhez képest. Erre nézve azt állíthatjuk, hogy a felsőbb állomásokra kevésbé alkalmasak, a postaszolgálat végrehajtására pedig csak korlátok között.

A felsőbb állomások nagyobb szellemi képzettséget követelnek, már pedig tudjuk azt, hogy fejlődésünkben annyira nem haladtunk előre, miként a nők ebbeli genialitását próbára tettük volna. A nevelésnek más irányba kell igazodni, hogy a nőknek ez állomások elnyerésére hasonló jogosultságot tulajdonítsunk. A postaszolgálat végrehajtásánál pedig a nők testi képességének kérdése jön előtérbe.

A medikai tudomány által, kisérve a mindennapi tapasztalástól, kétségen kívül helyezettett ugyan, hogy a női nem természeténél fogva bizonyos dolgokban nem csekély kitartó képességgel van fölrüházva, azonban testalkatuk kisebb ideg- és izom erőre mutat, mi a postaszolgálati tevékenységre hátrányos befolyással bír. Eltekintünk itt a postaküldemények csomagolása, a szállítmányok elrendezése stb. alsóbb munkálatoktól, főképp figyelemre kell méltatnunk mindazon sürgös teendőket, melyek a posta expeditiókkal járnak, és gyakran éjjel is igénybe veszik az emberi erőt, ugyan-nyira, hogy a férfiakat is végkép kimeríti, hát még a nőket.

A physikai anyai kötelmek a postaügy technikai részével nehezen hozhatók összhangzásba, mit különben mindenkinek discret ítélőtere bízunk.

A postamester.

A postamester egy csodabogár,
Egy szárazföldi százkezü habarcz,
Ugy úszik, csápol a baj tengerében
És úgy vergődik a hullámokon
— Sorsának zajgó bős hullámain,
Miként a tenger százkezü polipja.

— Mért százkezü és mért ő szörnyeteg?
— Kérded türelmes nyájas olvasó —
Valójában biz ő nem szörnyeteg
S nem száz, de két kezű, miként te vagy,
De szörnyetegnek véli a közönség
És százkezünek látszik ő — ilyennek
Kell lennie foglalkozásiban.

Ő szörnyeteg, mert annyi szörnyű dolgot,
— Mint ő felőle hirlap elbeszél —
Ki elkövesse, nincs oly földi lény.
— És százkezü habarcz, mert hálaul
Azon sok szép elismerésért,
Azon sok szép hízeltő czimekért,
Mit jobbra balra ő naponta nyer:
Miként a cséplőgép, úgy dolgozik.

Elnézheted, midőn a posta megjő,
Mint hullámszökő özönrel a levél —
És hirlapár gépgyors kezében —

Bélyegzőjének tompa tamburája
Hozzá megadja a kellő morajt . . .
Kapkodni kezd majd, miud a két kezével,
Csápolva kelti a forgó szelet
A postamester — mint egy százkezü gép,
Mint egy forgó vitorlás szélmalom —
. . . És szárnyra kelve hirlap és levél,
Egy széles és magas sokrétegű
Kiókos állvány sok sötét kajütje,
— Hangoztatván a szellemek zenéjét: —
„Kip—kip—kop—kop“ — gyorsan megtelik.

(Bizony ma-holnap szellemekké válunk
S magunk is egy üres fiókba szállunk
És ott kopogva kullogunk majd,
Nem érezünk bajt és nem hallatunk jajt!)

A kopogásba és kalamolásba
Már csak jóformán bele szokhatunk
Hisz ezt miveljük reggeltől napestig
És éjszakákon ezzel álmodunk.

A postamester egy lógómatyi
Örökmozdony (perpetuum mobile)
Ül, áll, lehajlik, felgebeszkedik,
Előre, hátra, jobbra, balra ugrál,
Hegyes késével, hosszú olójával
Szúr, vág — s fiókját egyre huzza, tolja,

Köt, burkol, raggat, gyertyát gnyjt, pecsétel,
Old, bont, tép, szakgat, a gyertyát eloltja,
Arabiai mézgát és enyüt
Izlel nyelvével, — orrával pedig
Spanyol viasz füstöt szí rá — vegyítve
A nyomdafesték finom illatával
És a forgó had felvert lábporával.

Majd ír, porzót hint, számol és beszél,
Pénzt ad és vesz be, számlál és fizet,
Pénzt vált és vizsgál, majd lármát csitít,
Tütröztet és kér, s hogy ha kell, veszekszik,
Vagy szépen oktat, mint buzgó tanár,
Magyarázza a magyarázhatókat.
— E közben mappát, könyveket kukucskál,
Mohón kutatva a díjmegszabók
S távolság jegyzők labirintjait.

Hogy e dolgában izadság verejtek,
Gram számra omlik róla, — mondjam-e?
— S nincs érkezése azt letörteni,
A mig egyetlen hűséges barátja:
A fali óra ütve a hatot,
Hálaadással ajtaját bezárja.

— De ekkor is hamar volt még örülni
Nem éri végét még a zaklatás,
Ezután jönnek a dörömbözők;
A kopogó elkésett szellemek,

Ha azonban a magasabb emberi kötelességek és hivatali tekintetek között az előfordulható kellemetlenségeket kikerülni akarjuk, akkor természetesen nem marad egyéb hátra, minthogy csak időnként alkalmazzuk a nőket a postahivatalokban. Első esetben redukálni kellene a nők alkalmaztatását, utóbbi esetben pedig csak pontatlanságot idéznénk elő. Erkölcsei szempontból pedig sok hivatali kellemetlenségekre akadunk, így például Amerikában, hol tulajdonképpen a nők önállósága korán jutott érvényre, s alkalmaztatásuk a közhivatalokban is meglehetősen előrehaladt, gyakran azon kifakadásra támadt a közönség, hogy például a bostoni kereskedőket várakoztatják a női postahivatalnokok, míg a fiatal urakkal kaczerkodnak, mások azt mondják, hogy levelük kiszolgáltatása iránt mindaddig kell várakozniok, míg a figyelmes postahivatalnoknő végig hallgatva mellette álló gavallérjának jellemzését az előtte való napon tartott bál összes női-piperéjéről. Különben Bécsben is gyakran hallhatunk hasonló panaszokat, ámbár túlságos elítélés tárgyává még sem tehetők, mert a mint a bécsi postahivatalnokok szójárásából kulcsolhatjuk, ezek irigy szemmel viselnek a női postahivatalnokok iránt, koholt állításokkal és ráfogásokkal elárasztják a szegény postahivatalnoknőket, és tekintélyüket sokféle módon aláásnak iparkodnak. A bécsi postatisztviselők jelenleg igen elégedetlenek, mióta pedig a nők alkalmaztatását érvényre juttatta a boldogult Kolbensteiner, azóta a női postahivatalnokokkal habár indirect uton de mégis éreztetik elégedetlenségükből kelt ellenszenvüket.

Ha ezen panaszoknak jelentőségét akarunk adni, akkor ilyenemű esetek a postaintézmény, valamint női közgei számára nem szűnnek kellemes állapotot. Másrészt azonban még nem mérvadó, hogy ezért az állami postahivatalok külön önálló osztályaiban ne alkalmazzuk a nőket, vidéken pedig ne engednénk számukra nagyobb tért a postaszat körül. Az erkölcs követelménye hozza magával azt, hogy a nagyobb postahivatalokban önálló külöznzart osztályokban találjanak csupán alkalmazást, melyeknél férfiak alkalmazva nincsenek. Még bajosabbnak mutatkoznék az, ha együtt alkalmaztatnának a férfiakkal, habogy a nők ezeknek, vagy ezek a nőknek rendeltetnének alá. Az alárendeltségi viszony a tisztviselői vagy hivatali fegyelem tekintetében nem volna tanácsos.

Ha tehát fölállított első két kérdésünkre válaszolni akarunk, a röviden jellemzett nézetek és tapasztalások alapján azt mondhatjuk, hogy a nők igen is a természet legszebb adományával észszel és tehetséggel föl vannak ruházva, őket így a hivatali állomásokhoz hozzábocsáthatnók, ha neveltetésük alatt a megkívántató ismeretek és kiképez-

tetésben részesültek. A haladás a nőnevelés terén azonban még ezt a fokot nem érte el. Fizikai képességüket és az erkölcsi szempontokat szemügyre véve, a postaszolgálatnak csak is bizonyos ágában alkalmaztathatnak.

Azonban mindkét kérdés magában véve olyan, hogy a nők alkalmaztatása ellen az állami postaszolgálatban a mondott indokokkal határozottan föl nem léphetünk, mert akkor a nő emancipáció ellenségeinek tarthatnának bennünket, inkább harmadik kérdésünk lép előtérbe, hogy fenforog-e a postaintézetnél a nők alkalmazásának szükségessége, vagy pedig rendkívül czélszerűnek mutatkozik-e alkalmaztatásuk? Ennek megoldásánál nem tévedhetünk el, ha az egyes országokban jelenleg fenálló állapotokat vesszük alapul, mert alig vonható kétségbe, hogy az egyes postaigazgatások előtt a szükség és czélszerűség kérdése a női kérdés fogalmainál mérvadó nem lenne. A női jogok némely buzgó előharczósa, ki hozzá van akhoz szokva, hogy minden kultivált államban beismerik azon állítást, miszerint a nők közhivataloskodása a közlekedési intézeteknél, kiválóan a postánál általában meghonosuljon, bizonyára meglesz lepetve, ha belátja, hogy némely kulturállam, mely nemzetközi szövetségünkhöz tartozik, ez eszmétől magát még távol tartja.

A női kérdés helyes megvitatása postaszati szempontból annak idejében a német birodalmi tanács tárgyalásai alatt történt, midőn Dr. Stephan jelenlegi német vezér, ostamenter kérvényét benyújtotta a törvényhozó testülethez a nőknek a postaszolgálatban leendő alkalmaztatása tárgyában. A német postaügy legmagasabb képviselője a nők általános alkalmaztatását nem tartotta helyesnek és czélszerűnek a postaszolgálatra nézve. Főindokul leginkább azt adta elő hogy ha a nők nagyobb számban fölvetetnének a postaszolgálatba, a posta intézet személyzetében különbözö körülmények folytán gyakori változások fordulnának elő. Már pedig a postaigazgatásnak fontosabb feladata nem is lehet, minthogy állandó erőket szerezzen a postaszolgálat végrehajtására, a mi a nők nagymérvű alkalmaztatása mellett pontosan nem eszközölhető. A női hivatalnokok hivatali teendőjüket szóval hivatásukat a postaszat terén csak addig tartanák meg, míg a házasságra nem lépnek, vagy társadalmi helyzetükhöz inkább illő életpályát nem választanának maguknak.

(Folytatása következik.)

Vegyes közlemények.

— **Térképkiállítás.** A nyiregyházi „Postaszakkönyvtáregylet” f. évi márczius 25-én délelőtt 10 órakor megtartandó évi közgyűlését, egy általános „térkép kiállítással” kívánja egybekötni.

E térkép kiállításán képviselve lesznek, a már eddig nyert előleges becses ajánlatok szerint: a budapesti Posner Károly Lajos; Eggenbergerfele Molnár és Hofmann czég, a bécsi Hartleben; R. Waldheim; Artária és társa czég, továbbá a glogai Carl Flemming és a góthai Justus Perthes térkép intézetek kiadmányai.

Ezen „térképkiállítás” czélja: a földrajzi ismeretek terjesztése a földrajzi tudomány iránt érdekeltséget költeni, és az e téren megjelent kitűnőbb kiadványoknak szélesebb körben ismertetése által, azoknak megszerzésére alkalmas nyújtani.

A „térkép kiállítás” megnyitása az egylet bel és kültagjainak, s ugy szinte az egylet pártoló tagjainak számára, folyó évi márczius hó 25 ik napján, délelőtt 10 órakor fog történni; a nem tagok számára pedig, folyó évi márczius hó 26-dik napján d. e. 10 órakor, s a kiállítás 14 napon át d. e. 10 óráig 12 óráig fog nyitva állani.

A „térképkiállítás” megtekinteni kívánók, ugy az egyleti tagok mint nem tagok, kéretnek szándékukról előlegesen az egyleti elnöknél nyilatkozni s magukat előjegyeztetni.

Tekintve ez „egyleti térkép kiállítás” czélját, tisztelettel hívom fel ugy a tisztelt tagtársakat, mint a művelt közönséget a becses részvételre.

Nyiregyháza, 1877 márczius hó 1-én. Kardoss Kál
mán egyleti elnök.

— **Személyzetiek.** Busfy Korlát postatiszt a postagazdászati hivatal vezetésével megbízott. Kisfaludy Kassics Antal postaig. fogalmazó a keresk. ministerium postaszak-osztályához beosztott. Postakiadókul alkalmaztattak: Parrag Gyula a pápai és Brankováu Döme a váci m. k. postahivatalnál.

— **A zágrábi kir. postahivatal azon osztályaiba,** melyben az ajánlott leveleket kezelik, f. hó 6-án éjjel betörték s 56 levelet loptak el. A betörés körülményei csak is olyanok, hogy akik elkövétték a helyiséget jól ismerték.

— **Postaforgalom.** Abrudbányán 1876-ban. Levélportó 83 frt, levéljegyek 1094 frt, kcsipostadijak 2261 frt, összesen 3438 frt. Utalványok 100,088 frt, utánvételek 8445 frt, a postapénztárba beszolgáltatott 99,300 frt.

HIRHARANG. — **A felső-lendvai m. k.** postahivatal működését f. é. márczius 11-én ismét megkezdte. — **Távirda építészeti tanfolyamok** fognak a kereskedelmi ministerium rendelete értelmében f. hó 20-án megnyitni, melyekre tisztviselők vétetnek fel. — **A magyar postahivatalbeliek** segély és gyámegyletének f. évi rendes közgyűlése május 23-án fog megtartatni, a hivatalos meghívót jó eleve közölni fogjuk. — **Az alsó ausztriai** postahivatalnokok temetkező egyletének van ezidő szerint 796 tagja és 3952 ft alaptőkéje. E társulat első rendes évi közgyűlését f. é. márczius 13-án fogja Bécsben megtartani. — **A bécsi postajárat** iroda által, hivatalos használat végett összeállított: „Irányítási táblázat a tengeren túli levélposta küldemények részére”. — **A német 50 pfennig értékű** levéljegyek ezentul nem világos-szürke hanem szürkés-zöld színben fognak kiadni. — **Nagy-Kanisán** a tisztí önszegélyző szövetkezet mult vasárnap este 6 órától fél tízig megtartotta közgyűlését. Az osztalék 22%. Utána az „Oroszlán” vendégfogadóban társas vacsora volt. — **Bécsben** Friedrich Károly cs. k. fő-postatanácsos és az ottani postajárat iroda aligazgatója február 27-én elhunyt. — **A világposta-kongresszus** megtartását 1878-dik évre elhalasztották. — **Torontálmegye** legutóbbi törvényhatósági közgyűlése a kikinda-beckereki vasut kiépítésére 600,000 frtot szavazott meg. — **Zólyom-megye** nagy-szalatnai kir. távirda állomás mult hó végével beszünttetett. — **Nagyot fordult az időjárás.** Két nap óta szakadatlanul esik a hó, a lóvonatu vasut kénytelen volt többször beszüntetni a meneteket, a vasutak minden irányban késedelmet szenvedtek s több helyen fennakadtak. Hogy ily körülmények közt a postaszállítás mily nehézséggel fog járni, s hogy a postamesterek szállítási eszközeikben mennyi kárt fognak szenvedni, ahhoz most az egyszer bővebb kommentár nem kell, csak jó adag szállítási pótlék. — **Bukarest,** márc. 9. A hivatalos lap közlésezi, hogy a mult heti nagy havazás folytán a gyorsszállítmányoknak tiz nap alatt 36 óra, a teherszállítmányoknak pedig 3 nap késedelmet kellett szenvedni. — **A Lajthántul** azért alkottak 7 önálló postamesteri egyletet, mert a nyelv kérdéshez a németek, csehek, morvák, lengyelek és dalmaták igen ragaszkodtak és így a mi ott ezen a téren a decentralizációval, Magyarhonban csak a centralizáció elve mellett érhető el. Az is igen furcsa, hogy éppen Debert György követeli a magyar postamesterek egyesületének decentralizációját, ki éveken át mint a német hírlapok tudósítója Magyarhonban a germanizációt terjeszti. Ily apostolokra úgy hisszük nem lesz szükségünk. A decentralisták ujabban azt kürtölik, hogy lapunk fenállhatása a centralizált egyesülethez van kötve, ez hamis és roszakaratu állítás. Tessék az egyletet decentralizálni, de mondassék ki, hogy a fiók-gyűléseken a hivatalos nyelv kizárólagosan a magyar. — **Madridban** rövid idő mulva egy nemzetközi posta-bizottság fog összeülni, melyhez Angol-, Német-, Franciaország és más államok képviselőket fognak küldeni.

„Sürgös levél — kérem — hadd menjen el,
Fontos családi ügy, életbe vágó,
Csak most ez egyszer tessék elfogadni:”
Ha Istent ismer, — kérem s több eféle
Rimánkodással ostromoltatik.

És végre — ha ez is lecsendesül
Besülyed a feladvány halmazába.
Rovatolgatva, sorba — számba szedve,
Csomagolgatja, osztja száz felé.
S ha végre nyugalomra hajtja
Fáradt fejét — s álomba szenderül,
Oh! akkor is olyan ros álma van:
Rablókat vél betörni hajlékába,
. . . Más pénzeért ötet megölni jönnek . . .

S e rémes álom felette könnyen
Beteljesülhet rajta bár mikor!
. . . És ennyi sulyos önfeláldozás
Jutalma bántalom és rágalmozás. —

— S nem csodabogar-e a postamester,
Hogy mindezt békén tűrni bírja,
S keblében lázadás nem bujtogat?
Hogy ennyi fájó sebnek írja
Egyedül csak a büszke öntudat.

Mikola Károly.

Szerkesztői sürgöny.

Csörväs. A kérdéses arckép nem kapható. Az egyesületek alapszabályai a f. évi „Postamester” című naptárban foglaltatnak.

P. Kraszná. A beérkezett ajánlatokat az illető hivatalnak elküldöttük. A választás nem tőlünk függ.

Szolyva. Előfizetése m. év. december végével lejárt.

Ugocsay. Személyes kérdéseket tartalmazó cikkek közlését, lapunk programja nem engedi.

Szarvas. A tanácssterem március 19-én rendelkezése alatt lesz.

Zombor. Egyszerű konczvadászok, bizunk a testület értelmes és józan tagjaiban, a közel jövő minderről és újból fényes és világos bizonyítékot fog adni.

Nyiregyháza. Magában véve már azon körülmény is, hogy határozott és törvényszerű alakban közzétett bizonyítékra sem lovagias sem törvényes úton elégtételt nem követelt, elégséges hogy egy tiszteletré méltó társulat a kérdéses lappal minden érintkezést mellőzön. Ezuttal a felhívást közöltük, jövőre azonban oly körülmények közt kívánságát legjobb akaratunk mellett sem teljesíthetjük.

Azon igazgató választmányi tagurak, kik e lapok szerkesztőjével az ülést megelőző napon értekezni óhajtanak, szíveskedjenek vasárnap, március 18-án este 6—8 óra közt a tisztviselők egyesülete helyiségében (Hungária, földszint) vagy pedig 8 és 10 óra között az arany sas vendéglő éttermében megjelenni.

„Magyar postamester” című naptárból 1877. még rendelkezünk példányokkal és 50 kr lezártított áron adjuk. Megrendelések e lapok szerkesztőségéhez intézendők.

Pályázatok postamesteri állomásra.

1. Somkeréken (Szolnok-Doboka megye.) Évi járandóság: 200 frt tiszti fizetés, 40 frt irodai átalány és a naponkénti malleposták szállításáért a rendes hajtó és ostopézn. Kérvények a nagyszebeni m. k. postaigazgatósághoz intézendők.
2. Somogy megye Csokonyán. 150 frt tiszti fizetés, 40 frt irodai és 453 frt szállítási átalány. Postaig. Sopron.

Pályázatok postakezelői állomásra.

1. Zomborban a 4-dik postakiadói állomás, 200 frt, évi fizetés és mosáson kívül teljes ellátás mellett azonnal betöltendő. Teljesen szakképzett, jó bizonyítványokkal rendelkező postakiadó urak, ebbeli kérvényeiket a zombori (Bács m.) m. k. postahivatalhoz intézzék.
2. Az orsovai m. k. postahivatalnál a 3-dik és 4-dik postakiadói állomás azonnal betöltendő. Járandóság: Havi 15 frt fizetés, és mosáson kívül teljes ellátás. Jó bizonyítványokkal ellátott a magyar és német nyelvben teljesen jártas kiadó urak, ebbeli kérvényeiket báró Busche Alfons m. k. postamester urhoz Orsovára intézzék.
3. A kis-jenői posta és távirda hivatalhoz egy távirda kezelőnő kerestetik, ki egyszersmind a postakezelést is elsajátítani óhajtja. Járandóság: Teljes ellátáson kívül 10 frt havi fizetés. Kérvények Vozáb József m. k. postamester urhoz aradmegyei Kis-Jenőre küldendők.

Ajánkozások.

Egy 25 éves nőten, a katonai kötelezettségtől ment postakezelő, ki a postaügyben kellő jártassággal bír, biztosítékkal rendelkezett, szerény feltételek mellett óhajtaná egy nagyobb postahivatalnál mielőbb alkalmazást. Jelenleg a nyitrai m. kir. postahivatalnál van alkalmazva és a mozgó-kocsiposta rovatolással is meg van bízva. A szíves meghívó levelek Blay György postakezelő czíme alatt Tót-Megyerre (Nyitra megye) küldendők.

Egy postakiadónő, ki 1½ év óta egy vasut melletti postahivatalt egészen önállóan kezel, a kárpósta átrovatolásban is jártas, keres szerény feltételek mellett egy oly postahivatalnál alkalmazást, mely távirdával van egybekötve. Jó bizonyítványokkal és kellő biztosítékkal rendelkezik. A szíves meghívók sopronmegyei Fertő-Szt.-Miklósról a postahivatalhoz intézendők.

Egy szakképzett postakezelő, ki nagyobb postahivataloknál mint helyettes önállóan működött, keres mielőbb alkalmazást. A szíves meghívó levelek Kattauer Ede postakezelő czímén Somogy megye Nemesvidre küldendők.

Egy 28 éves teljesen szakképzett postakezelő, ki a zentai kir. postahivatalnál 2 évig alkalmazásban volt a magyar és német nyelvben jártas, valamint biztosítékkal is rendelkezik, keres hason minőségben mielőbb alkalmazást. A szíves meghívók Schön Pál, m. k. postakezelő czíme alatt Vaskútra (Bács m.) küldendők.

Egy 23 éves, teljesen szakképzett a magyar, német és tót nyelvben jártas postakiadó, keres hason minőségben mielőbb alkalmazást. A szíves meghívók Szmolko Ferencz m. k. postakezelő czíme alatt Diógyörbe (Borsod m.) küldendők.

Egy nőtlen, 23 éves postakezelő, ki több éven át nagyobb forgalmu postahivataloknál működött, a postakezelés minden ágában teljes jártassággal — s magyar, német és szláv nyelveket bírja, jelenleg mint helyettes önállóan működik, — folyó év április 1-től keres alkalmazást, mint kezelő — vagy pedig mint helyettes. A szíves meghívók Thuróczy Ferencz czímén Vilkere (Nógrád megye) küldendők.

INGYEN,
sőt levélbeli kívánatra
még bérmentve is!
készséggel szolgáltatunk mindenkinek
leggyönyörűbb
női ruhakelmék
nagyválasztéku mintagyűjteménye
HAMBURGER ADOLF
divatárkereskedésében
IV. koronaherceg-(ür)utca 8. sz.
BUDAPESTEN.

Herren,
welche ohne ihren Wohnsitz verlassen zu müssen, zur Doctorwürde promovieren und von einer angesehenen ausländischen Universität das Diplom als Doctor der Medizin, Philosophie, Theologie oder Rechte zu erlangen wünschen, belieben sich wegen des Näheren und der Bedingungen mit Einschreibebrief zu wenden an **Medicus, 13 Royal Square in Jersey, England.**

LECHNER MIKSA
órák és a m. k. posta-gazdászati hivatal által megbízott független órák készítője és szállítójának

Budapest, Deák-Ferencz utcában.
igen olcsó, finom és tartós órák, utánvétel mellett megrendelhetők.

Ezüst Cylinder óra 12 fttól	19 frt — krig
„ „ kettős fűdelettel 17 fttól	20 „ — „
Anker órák 18 fttól	32 „ — „
„ „ kettős fűdelettel 22 fttól	28 „ — „
„ remontoirs 26 fttól	36 „ — „
„ „ kettős fűdelettel 30 fttól	38 „ — „
Arany anker órák 36 fttól	50 „ — „
„ „ kettős fűdelettel 65 fttól	90 „ — „
„ „ remontoirs 70 fttól	120 „ — „
„ „ kettős fűdelettel 90 fttól	200 „ — „
Arany Dáma Cylinder órák 26 fttól	40 „ — „
„ „ Cylinder és Anker remontoirs 50 fttól	150 „ — „
Független (Pendel) órák	12 „ — „
„ „ 8 napig járó 25 fttól	100 „ — „
„ „ 1 hóig „ 35 fttól	60 „ — „
Kitűnő minőségű óráimat t. megrendelőimnek jótállással szállítom.	

Tiller Mór és Testvére

a nméltós. keresk. m. kir. miniszterium által megbízott szállítóinknál.

Budapesten, országut, Károly lakotya épületében a következő tárgyak utánvétel mellett rendelhetők meg.

1 postatisztai vagy postatisztai aranyzsinóros finom zubony 13 frt 80 krtól 15 frt 80 krig	
1 ezüst zsinóros pedig 12 frt	
1 60 krtól	14 frt 25 krig
1 1 finom szürke pantalo	10 „ — „
1 1 a legfinomabb fajtából	12 „ — „
1 1 téli köpeny 28 fttól	38 „ — „
1 1 eső köpeny csuklával 10 fttól	12 „ — „
1 1 sapka, valódi % arany	
1 zsinór és rózsával	3 „ 70 „
1 ugyanaz vitézkötéssel	4 „ 50 „
1 finom nyári tábori sapka	
1 arany jelvény	3 „ — „
1 ugyanaz ernyővel	3 „ 25 „
1 szabályszerű nyakravaló	
1 pár arany vagy ezüst him-	
1 zett posta jelvény zubony galléra	1 „ 50 „
1 pár ércz postajelvény	40 „ — „
1 finom posztó vagy szalma	
1 kalap urak vagy fiúk számára 1 frt 50 krtól	3 „ — „
1 levélhordó szabályszerű zubony 7 frt	
1 50 krtól	9 „ 50 „
1 1 szürke pantalo 5 frt 20 krtól	8 „ 50 „
1 1 sapka	1 „ 80 „
1 1 ezüst-zsinóros	3 „ — „
1 1 ugyanaz magastetű	3 „ 20 „
1 1 postalegény szabályszerű csuklával 18	10 „ — „
1 1 szabályszerű zubony	7 „ 50 „
1 1 szabályszerű nadrág	6 „ 30 „
1 1 kalap	3 „ 50 „
1 1 sapka	1 „ 50 „
1 1 jó erős négy karimás posta sip	1 „ 60 „
1 1 „ három	1 „ 40 „
1 1 sip zsinór	1 „ 25 „
1 5 kilogramm jó spanyol viasz	4 „ — „
1 1 jó erős bőrtáska levélhordók számára	
1 6 fttól	8 „ — „
1 1 ugyanaz nagyobb minőségben csomag	
1 1 használatára 9 fttól	10 „ 50 „
1 1 jó szerkezetű tized máhla mérleg súlyok	15 „ — „
1 1 jó szerkezetű levélmérleg	3 „ 50 „
1 1 jó erős levélgyűjtő-szekrény postaczi-	
1 1 merrel 7 frt 50 krtól	9 „ 50 „
1 1 jó erős posta ezimer 7 frt 50 krtól	9 „ 54 „
1 12 jó minőségű fekete írón 35 krtól	75 „ — „
1 12 jó minőségű kék írón 55 krtól	85 „ — „
1 12 jó minőségű vörös írón 70 krtól	95 „ — „
1 12 jó minőségű toltartó 25 krtól	60 „ — „
1 1 doboz finom acél toll 50 krtól	1 „ 25 „
1 1000 drb levél bélyegjegye czímmel 2 fttól	2 „ 80 „
1 100 hivatalos boríték czímmel	60 „ — „
1 100 ugyanaz vastag papírból	1 „ 20 „
1 100 jelentési iv	1 „ 29 „
1 100 pénzes levélboríték	65 „ — „
1 100 levél papír festet monogrammal	95 „ — „
1 100 hozzá való boríték	95 „ — „
1 100 levél boríték czim nélkül 35 krtól	65 „ — „
1 100 latogató jegy 65 krtól	1 „ 55 „
1 100 hozzá való boríték	35 „ — „
1 1 nagy üveg fekete tinta	35 „ — „
1 1 nagy üveg finom viola tinta	55 „ — „
1 1 kis üveg bármínó színű	10 „ — „
1 1/2 kilogramm fekete bélyeg festék	1 „ — „
1 1 betűzőhöz való szelencze párnával	1 „ 50 „
1 1 rizsma fogalmazó papír	1 „ 85 „
1 1 rizsma fehér iroda papír 2 frt 50 krtól	3 „ 50 „
1 1 koncz jó csomagoló papír	40 „ — „
1 1 vonalzó 10 krtól	50 „ — „
1 1 par jó erős lópköröz I-ső számu	3 „ 60 „
1 1 par jobb fajta II-dik számu	4 „ 80 „
1 1 par legjobb minőségű III-dik számu 5 ft	95 „ — „
1 1 drb fehér vagy színes ing 1 frt 60 krtól	2 „ 65 „
1 1 drb vászon nadrág 1 frt 20 krtól	2 „ 50 „
1 6 drb fehér vagy színes zsebkendő 90 krtól	4 „ 50 „
1 6 drb fehér vagy színes kaptca 90 krtól	3 „ 75 „
1 1 ing gallér vagy nyakkendő 20 krtól	1 „ 50 „
1 1 jó erős revolver 7 frt 50 krtól	12 „ 50 „
1 1 szimpla vagy dupla pisztoly 2 fttól	3 „ 25 „
1 1 postatisztai kard elefant csont marko-	
1 1 lattal arannyal kirakott tokkal	15 „ — „
1 ehez kardkötő	5 frt — kr.
1 1 pénzes zacskó felvágó kés	35 „ — „
1 1 Az említett tárgyakon kívül még megrendelhető a lehető	
1 1 legolcsóbb árak mellett,	
1 1 urak és gyermekek részére minden nemű civilruha, hölgyek	
1 1 részére minden megbízás ruházatra	
1 1 nap és esernyők. minden háztartási szükséglet. urak és höl-	
1 1 znyek részére kesztyű, jegyzék könyvek, pénzes tárcsák ké-	
1 1 sek, ollók, méter súlyok, vas és rézből, minden irodai tár-	
1 1 gyak és szükségletek, lámpák, mindenféle ajándékokna-	
1 1 alkalmazható tárgyak, uri és hölgy nyakravalók, zseb- és falk	
1 1 órák.	
1 1 Deák Ferencz emlék érem	— frt 50 kr.
1 1 (Csomagolás fado bozban 10 krtól 35 krig).	
1 1 Teljesen felszerelt ruházat megrendelésnél a mér-	
1 1 ték pontos beküldése szükséges.	
1 1 Az egyenruhához tartozó szövet zsinór gomb,	
1 1 jelvény sat. részletesen is megrendelhető, és ugyanazon	
1 1 áron számíttatik amint a n. méltós. kir. keresk. minis.	
1 1 által meghatározott.	
1 1 A fent említett tárgyakból kevesebb is megrendelhető.	
1 1 Pontos jó és gyors kiszolgáltatás iránt kezeséget	
1 1 nyújtani ismert cégünknek különös érdekében fekszik.	
1 1 Minthogy szállítási üzletünk a pártól foly-	
1 1 tán, melyben a n. é. vidéki közönség részesített nagyobb	
1 1 tottunk, és ezennel nem csak a tek. hivatalbeli emberek hanem	
1 1 az összes közönség szállítói leszünk, felhívjuk mély, tiszte-	
1 1 lettel a tek. postamester, és postatisztai urakat, nekünk évallat-	
1 1 ban segédkezet nyújtani és az illető feleltől bármilyen néven	
1 1 nevezendő megbízásokat, melyeket mi rögtön utánvétellel kül-	
1 1 deni fogjuk, mint közbenjárók elfogadni szíveskedjenek.	
1 1 Működésükért amint az utánvételi lap hozzánk vissza	
1 1 érkezik, az utánvételi összegből hatos kamatot posta	
1 1 utalványon az illető közbenjáró ur kezéhez fogunk juttatni.	
1 1 Tiller Mór és testvére, szállítók.	